TAMAMA

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z poczta: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. - Włochy. - Niemce. - Grecya. -- Turcya. - Z teatru wojny. - Doniesienia z ostatniej poczty. - Wiadomości handlowe. -Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA

Sprawy krajowe.

(Nowiny Dworu. - Obwieszczenie banku austr. z wczwaniem do banku hypotacznego.)

Wieden, 3. listopada. Ich Cesarzewiczowskie Moście Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia przybyli wczoraj -2. listopada — o kwadrans na ósma wieczór z Ischl do Lincu i wysiedli w hotelu pod "złotym lwem."

— Na mocy uchwały wysokiego ministeryum skarbu z 21. października 1855 (ob. N. 251 Gaz. Lwow.) ogłasza dyrekcya uprzywilejowanego austryackiego banku narodowego odezwe do brania udziału w emisyi nowych akcyi w następujący sposób:

Obwieszczenie.

Ponieważ Jego c. k. Apostolska Mość raczył na zasadzie dekretu wysokiego ministeryum skarbu z 21. października 1855, liczba 18.274/F. M. Najwyższem postanowieniem z 12. paźdz. 1855 potwierdzić załozenie banku hypotecznego mającego się połączyć z uprzywilejowanym austryackim bankrem narodowym, a tem samem i pomnożenie skarbu bankowego o 35 milionów reńskich w brzeczącej monecie srebrnej; przeto niżej podpisana dyrekcya postanowiła wydać 50.000 sztuk akcyi, każda po śledmset reńskich w brzeczącej monecie srebruej pod następującemi warunkami:

1. Kazde dwie akcye bankowe z istniejących stotysięcy sztuk, maja prawo do uzyskania nowej akcyi bankowej za wpłata 700 r. w monecie brzęczącej. Właściciel tylko jednej akcyi bankowej ma prawo za wpłatą 350 r. w monecie brzęczącej, do połowy nowej akcyi bankowej. Wymiana na całe akcye rewersów intermalnych, opiewających na połowe akcyi, będzie ile możności ułatwiona.

2. Majace się wydać nowe akcye bankowe otrzymają te samą

forme i te same prawa, jak dawniejsze.

3. Zgłaszanie się po nowa cała akcye lub połowe, musi nastą-

pić równocześnie z wpłata pierwszej raty.

To zglaszanie się i wpłata będa otworzone w Wiedniu dnia 5. listopada 1855 i zamkniete z dniem 1. grudnia 1856 jako terminem prekluzyjnym. Poźniejsze zgłaszania nie beda przyjmowane. Zaczawszy od 5. listopada 1855, można uskuteczniać kilka rat a nawet zupełna wpłate kazdego ezasu.

4. Zaniedbanie wpłaty jakiejkolwiekbadź raty w wyznaczonych S. 6tym terminach pociąga za sobą utratę prawa do nowej całej a odnośnie do połowy akcyi i utratę wszystkich wpłat poprzednio usku-

tecznionych.

5. Wpłaty należy uskuteczniać albo w brzeczącej moncie srcbrnej, albo tez kuponami nie przypadtemi za rok od obligacyi długu państwa uprocentowanych w brzeczącej monecie srebrnej.

6. W ogóle postanawia się 10 rat wpłaty, każdą po 70 r., za cala, a po 35 r. za połowe akcyi, a wyznaczone dnie mają służyć dla kazdej raty za termin prekluzyjny, w którym przeto najpoźniej musi nastapić wpłata, mianowicie:

Dla 1. raty dzień 1. grudnia 1855, z której wpłatą jest połączone zgłoszenie się.

- 31. stycznia 1856 3. 29. lutego 31. maja 22 6. 15. lipca 7. 15. września 31. paźdz. 30. listopada
- 31. grudnia 10. 7. Tak zgłaszanie się, jako też wpłaty na te nowe akcye mają się odbywać wyłacznie w wkładkowej kasie akcyi w Wiedniu. Za pierwsza wpłata na doręczenie akcyi będzie dane potwierdzenie o-trzymania, za które w oznaczonym terminie będą wydane rewersa interymalne.

8. Zgłoszenie się po nową calą, albo pół akcyi hędzie potwierdzone na wykazanej w tym zamiarza akcyi wycisnięciem stęplu zawierającego słowa:

"Emisya akcyi 1855 prenotowana."

9. Do tego zgłoszenia się nie trzeba załaczać przynależnego

arkusza kuponów diwidendy.

10. Kazda strona, która w wkładkowej kasie banku akcyjnego, wykaże jedną lub kilka akcyi bankowych, upominając się o akcyę bankową nowej emisyi, musi wraz z nią przedłożyć podpisaną przez siebie konsygnacyę, w której numera kuponów akcyi wykazanych przytoczone są w porządku arytmetycznym. Gdy do urzędowania wymienionej powyżej kasy przyjdą rewersa interymalne, muszą również strony przedłożyć zawsze podpisana konsygnacye, w której numera rewersów interymalnych wyrażone są w porządku arytmetycznym. Blankiety tych konsygnacyi będą w wkładkowej kasie akcyjnej bezpłatnie wydawane,

11. Za każda wpłacona kwotę będa wynagrodzone od dnia uskutecznionej wpłaty po dzień 31. gradnia 1856 cstery procentowe prowizye w brzęczącej monecie srebrnej. Kto zaś zupełnie uiści wpłatę przed 1. stycznia 1856, otrzyma procenta tylko po dzień 31. grudnia 1855, a natomiast bierze udział równie jak właściciele akcyi

dawniejszej emisyi w przychodach banku z roku 1856.

12. Od 1. stycznia 1857 niebędą juz wynagradzane procenta, lecz od tego dnia wstępują po uiszczonej zupełnej wpłacie wszystkie akcye nowej emisyi w zupełnie równe prawa z akcyami bankowemi

dawniejszej emisyi.

Dla ułatwienia wpłaty uczestnikom nowej cmisyi, pozwoliło wysokie ministeryum skarbu, azeby bank narodowy dostarczył kwot mających się wpłacać w brzęczącej srebrnej monecie; natomiast strony, które chcą uiszczać wpłatę w walucie bankowej, będą obowiązane uiścić narodowemu bankowi wynagrodzenie w walucie bankowej, według kursu wexlów na Augsburg, jaki był notowany na dniu giełdy poprzedzającym wpłatę, z doliczeniem połowy procentu.

Wieden, 24. października.

Ameryka.

(Wybory kandydatów.)

Z Nowego Yorku donosza dziennikowi Times z 17go paźdz.: "W Pennsylwanii obrani zostali kandydaci rządowi bardzo znaczna większościa, w Ohio mieli republikanie jeszcze znaczniejsza większość za soba. Za samym panem Chase głosowała więcej niż 20.000 wyborców."

Miszpania.

(Umorzenie długu państwa. – Przypadek Króla. – Zbiegowiska robotników. – Do-niesienia z Portorico. – Przywrócenie akcyzy.)

Gazeta Madrycka przynosi dekret tyczący się długu państwa. Na mocy dekretu tego wydane będą bilety skarbowe na 200 milionów realów. Bilety te beda nieść procenta a władze otrzymają zlecenie przyjmywać je przy zwykłych poborach podatkowych miasto brzeczącej gotówki.

Podług doniesich madryckich z 26. paźdz. spadł d. 26. Król z konia, szczęściem bez uszkodzenia. – Dla częstych zbiegowisk robotników przed mieszkaniem ministra robół publicznych, zawezwał cywilny gubernator wszystkich robotników plakatami do zebrania się przy najbliższym gościńcu lub przy kanale Manzanares obiecując im niezwłoczne zatrudnienic. — W Portorico rozstrzelano siedmiu żołnierzy uczestniczących w ostatniem powstaniu.

- Depesza z Madrytu z 30. paźd. donosi: Komisya bud-

żetu zezwala na przywrócenie podatków akcyzy.

Anglia.

(Sprawa angielsko-amerykańska. - Konferencye p. Buchanan z lordem Clarendon. - Rozprawa lorda Russell. - Flota z białego morza wraca. - Burza.)

Londyn, 31. paźd. W sprawie angielsko-amerykańskich zatargów pisze Daily News: Sądząc po mowie tej części prasy londyńskiej, która zostaje pod wpływem ministrów, może nastąpić wkrótce zerwanie stosunków ze Stanami zjednoczonemi. Zywimy jednak przekonanie, że niema nie takiego w stosunkach między Anglia i Ameryka ani też w usposobieniu ludu tak u nas jak i za morzem atlantyckiem, coby musiało koniecznie pociągnąć za sobą wojnę, jeźli ich rządy szanują patryotyczne uczucia i zasady, które powinny słusznie kierować ich postępowaniem. Główna sprawa, o która idzie w dotkliwej korespondencyi między obydwoma rządami, jestto postępowanie Cramptona pod względem werbunku do obcej służby wojennej. Niejestto jednak właściwa przyczyna, dla której partya w Stanach zjednoczonych, pod której wpływem zdaje się działa rząd washingtoński, oburza się na Anglię. Nieprzyjaźń tej partyi dla Anglii wpływa raczej z tego przekonania, że Anglia sprzeciwia się jej projektom korsarskim.

— Według dziennika Advertiser odbyła się wczoraj konferencya między p. Buchanan i lordem Clarendonem, po której spodziewać się można załatwienia nieporozumień z Ameryka w drodze polubownej. Nie może być interesem Anglii, pisze wspomniony dziennik, ograniczyć się w swem przymierzu na samą Francyę, chociaż "ultrabonapartystów fakcya po tamtej stronie kanalu" wcaleby się nie smu-

ciła trwałem nieporozumieniem między Anglia i Ameryka.

— Na dniu 13. listopada r. b. odczyta Lord J. Russell w Exeter Hall rozprawę o "przeszkodach, które opóźniły moralny i intelektualny postęp ludzkości". — Korweta parowa Ariel przybyła na dniu 29. października z merza białego do Plymouth z doniesieniem, że angielsko-francuska eskadra opuściła z powrotem białe morze na dniu 9go października. — Podług doniesień telegraficznych z Tynemouth z 30go października wieczór nie ustawała srożyć się u wybrzeży gwałtowna burza północno-wschodnia. Dészcz padał bez ustanku 36 godzin. Dotychczas jednak nie zginął nikt z ludzi.

Francya.

(Poczta paryska. – Komisya do rozpoznania wypadków na kolejach żelaznych. – Jen. St. Jean d'Angely. – Podwyższona taksa mięsa. – Kary ze przestępstwa przepisów piekarskich i rzeźnickich. – Statuy z Sebastopola. – Zbiegi Karlistów. – Potoczne.)

Paryż, 1. listopada. Minister rolnictwa, handlu i budowli mianował, jak donosi Monitor, z rozkazu Cesarza komisyę złożoną z pięciu członków, która ma w najkrótszym czasie przedłożyć Cesarzowi sprawozdanie o nieszczęściach, jakie się wydarzyły w ostatnich czasach na kilku liniach kolei żelaznej — Jenerał Regnaud de Saint Jean d'Angely, którego, jak wiadomo, zmusiła ciężka słabość powrócić do Francyi, wyzdrowiał już zupełnie, i wczoraj objął znowu komendę nad gwardyą cesarską. Główna kwatera jego jest w szkole wojskowej. — Prefekt policyi ogłosił dziś po raz drugi urzędową taksę mięsa, podwyższoną w przecięciu o 5 prct.

— Tutejszy sąd policyjny skazał wczoraj 44 piekarzy za rozmaite wykroczenia przeciw przepisanej taksie chleba na kary pieniężne od 2 do 15 franków i od 1 do 2 dni aresztu. Ten sam los spotkał także 45 rzeźników. Trzystu zaś innym wytoczono proces i rząd tak mocno jest oburzony tym oporem, że ma stanowczy zamiar zaprowadzić wolną sprzedaż mięsa. — Dwie piękne statuy apostołów śś. Piotra i Pawła przybędą tu wkrótce z Sebastopola. — Do Foix przywiozła na dniu 25 października żandarmerya francuska 40 Karlistów hiszpańskich, którzy należeli do bandy Borges, a po jej klęsce umknęli do Francyi. Sam Borges znajduje się pomiędzy nimi. Jest to mężczyzna w wieku lat 50, ciało jego okryte licznemi bliznami. — Wkrótce ma ogłosić Monitor do 1840 mianowań i awansów na cześć zdobycia Sebastopola.

Włochy.

(Dyrektor policyi Mazza wyjeżdza do Madrytu. - Biura werbunkowe.)

Turyn, 1. listopada. Według dziennika *Diritto* opuścił były neapolitański dyrektor policyi Mazza na żądanie Anglii Neapol i ma się udać do Madrytu.

Genua, 1. listopada. Tu i w Spezzyi mają być założone

biura werbunków do augielsko-włoskiej legii.

Niemce.

(Poseł pruski odjechał do Londynu. – Ugody w sprawie korespondencyi telegraficznej. – Jenerał Canrobert w przejeździe w Hamburgu.)

Berlin, 31. października. Poseł przy dworze londyńskim p. Bernstorf udał się wczoraj na miejsce swego przeznaczenia.

Ratyfikacye, zawartej na dniu 29. czerwca umowy w sprawie telegrafów, wymieniono już między panem Manteufflem za Prusy, a niemiecko-austryackiem stowarzyszeniem telegrafowem, tudzież posłem francuskim i belgijskim. Wszystkie rządy niemiecko-austryackiego stowarzyszenia telegrafowego przyjęły więc za wnioskiem Prus nowe postanowienia związku niemieckiego, a od 1go listopada mają moc obowiązującą. Przyjęła je także i Rosya.

Virgin przyjmowali wczoraj przed południem kilka wizyt ze strony tutejszych reprezentantów obcych rządów. O god. 5. po południu odprowadził tutejszy angielski chargé d'affaires, pułkownik Hodges obydwóch podróżnych w ekwipażu swoim z hotelu Wiktoryi na dworzec kolei żelaznej. Udali się koleją żelazną do Lubeki, a ztamtąd odpłyną dzisiaj w południe parostatkiem pocztowym "Gauthiod" w dalszą drogę do Sztokholmu. Jenerał Canrobert ma tu przybyć za

trzy tygodnie z powrotem do Paryża.

Grecya.

(Wyprawy na rozbójników.)

O środkach ku zapobieżeniu szerzącym się w Grecyi rozbojom

piszą do Gazety Tryestyńskiej:

Rząd przedsięwziął najskuteczniejsze środki, i z całą usilnością stara się ukrócić rozbojom. Batalion regularnego wojska udaje się w strony najwięcej zagrażane. Pewien dzielny i zbójcom dobrze znany oficer zandarmeryii mianowany jest naczelnikiem ruchomego oddziału z poleceniem przetrząść Attykę. Dziś jeszcze opuszcza Ateny i staje na czele swego hufcu. Przy drodze Pirejskiej budują baraki, które ma zajmować wojsko francuskie na leżę zimową.

Turcya.

(Przewódzca Kurdów pojmany. – Armia rezerwowa. – Przyjażne stosunki z Persya. – Równość w obliczu prawa. – Wiadomości z Palestyny. – Wiadomości potoczne.)

Donoszą z Konstantynopola pod dniem 22. października do Gazaty Wiedońskiej. Pojmano znanowa przewódza Kurdów. Satis I

zety Wiédeńskiej: Pojmano znanego przewódzce Kurdów Schir Izzedin Beja, który ludność Mezopotamii do buntu przeciw Porcie podniecał, i przywieziono do Konstantynopola.

Porta postanowiła utworzenie nowej armii rezerwowej o sile 30.000 ludzi. Zaciągi odbędą się wyłącznie w Anatolii. Nowo uformowane pułki zimować będą w Konstantynopolu po części w kasarniach rządowych, częściowo zaś w wynajętych domach prywatnych.

Pewien dziennik berliński donosił niedawno, ze Persya zamyśla wysłać nadzwyczajnego posła do Rosyi, i że go nawet juz zamianowała. Osservatore triestino polegając na nowych doniesieniach z Teheranu twierdzi, iz o podobnem poselstwie w Persyi i mowy nie było. Owszem stosunki dwór teheranski okazują statecznie państwom zachodnim bardzo życzliwy i przyjacielski, chociaz ma zamiar jak zawsze utrzymać neutralność w toczącej się wojnie. W Damaszku ogłaszano temi dniami firman sułtański, znoszący wszelką różnicę między muzułmanami, chrześcianami i żydami przy wszystkich publicznych i prywatnych dokumentach. Dotąd bowiem przyłączano stosownie do odziedziczonych zwyczajów każdemu rajowi mnóstwo uwłaczających przydomków.

Podług Gazety Tryestyńskiej panuje spokój w Aleppo, w okolicy zaś przychodzi do częstych zajść między Kurdami i Beduinami. Basza jerozolimski powrócił z Hebronu po załagodzeniu zatargów między szejkami tamtejszymi. Tymczasem powstały znowu niepokoje w górach koło Bed-Gibrin. Wywołał je konzul francuski, zamierzając mieszkańcom uarzucić kajmakana w osobie Szejka powszechnie znienawidzonego. Zatknięcie sztandaru austryackiego w Betlehemie zachęciło i innych bawiących tam konzulów do wzniesienia swych sztandarów, i odtąd powiewają jak w Jerozolimie bez obrazy.

Z Beirutu, 22. października donoszą: Zamożni mieszkańce uciekają przed cholera na Libanon; między wojskiem angielskiem zabiera cholera znaczną liczbę ofiar. W okolicy Aleppo zachodzą ciągłe zatargi między Kurdami i Beduinami. W Hebronie przywróceno spokojność: Pasza Janualimski wościk ztemted

cono spokojność; Basza Jeruzolimski wrócił ztamtąd.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza baltyckiego.

(Donicsienia z-nad Baltyku. - Stanowisko floty baltyckiej. - Utarrzka pod Gamle-Karleby w botnickiej odnodze. - Korospondencya z morza baltyckiego.)

Gdańsk, 2. listopada Okręta "Lightning" i "Geyser" przybyły tu z Nargen. Główna siła floty uda się w przyszłym tygodniu do Kiel. "Lightning" pozostanie tutaj i zawiezie nadesłane depesze z Anglii i Francyi do Nargen.

— Według donicsień z Rewla z d. 6, b. m. stało tego duia 7 okrętów liniowych, 1 parostatek, 11 łodzi kanonierski i 15 okrętów transportowych pod wyspą Nargen. Dwa dni przedtem zbliżył się angielski parostatek do Hapsal, ale zniknał niebawem, nie przedsiębrawszy kroków nieprzyjacielskich. Pod Harris krążyło dużo pa-

rostatków, pod Tiefenhafen stało więcej niż 30 okrętów.

Podług doniesień szefa oddziału Wasa, jenerał-majora Blom, nicopuściły jeszcze okręta nieprzyjacielskie w pierwszych dziesięciu kniach zeszłego miesiąca odnogi botnijskiej, lecz niepokoiły ciągle pojedyncze punkta wybrzeżne. Najznaczniejsza utarczka zaszła pod Gamle-Karleby: dwumasztowy paropływ zarzucił tu kotwicę i kazał z 13 dużych łodzi wiosłowych rzucać rakiety kongrewskie na tamtejsze baterye. Ale te, jak powiada odnośny raport, odpowiedziały na to tak dzielnie, że okręta nieprzyjacielskie musiały się cofnąć cokolwiek. Jedna łódź zbliżyła się ku wyspie Elbie, by podpalić budynki tamtejsze. Zmiarkowawszy ten zamiar, wyprawił jenerał major Blom część artyleryi polowej bateryi nr. 3. na zachodnia kończynę zatoki i kazał rozpocząć ogień, którym łódź zmuszona została do odwrotu. O godzinie 6. wieczór zaczął cofać się paropływ ugodzony jednym strzałem. Cała utarczka trwała 3½ godzin, ale ani baterye ani załoga nieponiosły żadnej szkody. Pozar na wyspie Elbie ugaszono w krótkim czasie.

Monitor stoty zawiera korespondencyę z eskadry francuskiej pod Nargen z d. 16. października, w której piszą między innemi: "Mamy tu już zimę; śniegi pokrywają okolice stewla, moczary pod Nargen pozamarzały, musimy przywdziewać grube płaszcze i utrzymywać bez przerwy ogich. Wyprawy baltyckie są zmudne. Wszędzie trudy i przeszkody, a przy uporze, z jakim nieprzyjaciel zamyka się w portach swoich, nie mamy widoków, spotkać się zarówno kolegom naszym na morzu czarnem tak często i tak blisko z nieprzyjacielem, jak tego pragniemy. W tym roku nie mamy tu już nie do czynienia. Musimy tylko czekać jeszcze, dopóki nas lody niezluzują, jak nasze majtki mówią, i nie utrzymają zamiast nas blokady, azebyśmy na rok przyszły zastali slotę rosyjską na tem samem miejscu, gdzie ją dzisiaj zostawiamy. Stan zdrowia na pokładzie okrętów pomyślny. Wydarzają się wprawdzie wypadki szkorbutu, ale wcale nas to nie dziwi, gdy pomniemy, jak długo i z jakiemi trudnościami krążymy po morzu."

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Powody ruchów wstrzymane. — Doniesienia bieżące na Marsylie. — Rosyjska depesza z 1. listopada. — Depesza księcia Gorczakowa z 28. paźdz. — Depesze telegraficzne z Mikołajewa z 22. i 23. paźdz. — Nowy kontyngens z-pod Bujukderu. — Komendy w angielskich legiach. — Obawy płonne o Perekop. — Jenerał Korf usuniety ze stużby.)

Moniteur de l'armee donosi: Z depesz swieżo z Krymu nal deszłych okazuje się, że nieustanne deszcze były powodem niektórych zmian w planach marszałka Pelissier co do działań wojennych. Oddział zatem wojsk przeznaczony do nowych strategicznych ruchów, zajął dawne swe stanowisko w dolinie bajdarskiej i nad bruegami Czerny, reszta zaś armii zajmuje statecznie w obec nieprzyjaciół na górach Szamli oszańcowane stanowiska.

- Parostatek, który przybył do Marsylii, opuścił Konstantynopol d. 22. i przywiózł następujące doniesienia z Krymu sięgające

po d. 20. października:

1) "W Sebastopolu nie ustawał ogień z południowych i północnych bateryi. Sprzymierzeni byli zajęci zakładaniem bateryi przeznaczonych do działania przeciw bateryom rosyjskim ustawionym po stronie pólnocnej a nazwanym ze strony sprzymierzonych Gringalet i Bilboquelt. Co do działań sprzymierzonych zachowywano ciagle najgłębsza tajemnicę. Ponieważ sprzymierzeni ociągają się atakować forty Konstantyna i Katarzyny wnoszą z tego, ze niebawem opuszczą Schastopol. Sardyńska, francuska i angielska kawalerya, które się posunely po za wyżyne Belbeku, powróciły i zajęły swe dawniejsze pozycye nad Czerną."

2) Presse d'Orient utrzymuje, że wiadomość, jakoby do Sylistryi wysłano zapasy zywności dla 40 000 Francuzów jest mylna i że zapasy te są przeznaczone dla tureckiej armii dunajskiej. Pogloskę jednak, że francuski korpus armii przybędzie nad Dunaj, uwa-

żano tylko za przedwczesną, lecz nie za zupełnie mylną.

- Przez Konstantynopol przechodziły drogą do Krymu positki dla armii sprzymierzonych. Mówiono, że chery od dłuższego cza-

su książę Stirbey nie ma nadziei wyzdrowienia.

- Gazeta wiedeńska ogłasza następującą depesze telegraficzna: "Okręta liniowe, które stanowiły część floty nieprzyjacielskiej stojacej pod Kinburn, odpłynety dnia 1. listopada na morze. Mate statki pozostały na dawniejszem stanowisku. Do dnia 31. października wieczór niezaszło w Krymie nie nowego."

- Ksiązę Gorczakow donosi pod dniem 28. paźdz. 5. godzina po południu: "Dowiedziałem się od jenerała Szabelskiego, że nieprzyjaciel postępuje w kierunku Tulattu, ale niewiadomo jeszcze, czy się zwróci ku Simferopolowi, czy też trzymać się będzie wybrzeża morskiego. Także liczba jego sił zbrojnych nieznana jeszcze

dokładnie."

Z tego samego dnia o godzinie 11. wieczór donosi jeneraladjutant książę Gorczakow: "Za zbliżeniem się jego stanał nieprzyjaciel jeszcze przed południem na wysokości wsi Aszaga-Djamin i strzelił kilka razy z dział do naszej dragonii. Ale gdy potem trzy nasze pułki ułanów zrobiły demonstracye, by zagrozić lewemu skrzydłu jego, cofnal się po-za Aksaczi. O godzinie 3. po poludniu zajął jenerał Szabelski pozycyę pod Czebbotar."

 Droga telegraficzną odebrano z Mikołajewa z dnia 22. paźdz.
 o godzinie 12, 45 min. następujące wiadomości:
 W stanowisku sił nieprzyjacielskich żadna nie zaszła zmiana. Floty sprzymierzone stoją przy cieśninie kinburnskiej, oddziały zaś małych statków razem do 93 zagli weszty w zatoke oczakowska i w ujścia Bogu. Rankiem upłynęło kilka z nich na wody Dniepru, powróciły jednak niebawem na swe dawne stanowisko. Okreta, które na Bog wpłyneły, nie doszły nawet miejsca, gdzie dniem wprzódy kanonada się odbyła. Wojska ladowe nieprzyjacielskie obozują między warownią Kinburn i przedmieściami.

Dalej telegrafuja 23. paźdz. wieczór:

Od wczora zadne ważniejsze nie zaszły tu zmiany. Nieprzyjaciel zajmuje dawne swe stanowisko. Flota stoi za cieśnina kinburnską, a statki mniejsze, parowce i pływające baterye trzymają się zatoki oczakowskiej, ujścia Bogu naprzeciw wsi Parutyno i ujścia Dniepru między Stanislawem i Rybaczą. W uściach Dniepru zajmował się gorliwie nieprzyjaciel pomiarem południowych brzegów rzeki. Liczba wyladowanych na cieśninie kinburnskich wojsk nie powiększyła się dotąd. Podług zeznań majtków angielskich przez oddzieł Kozaków naszych przy brzegu pojmanych, znajduje się część wojsk ladowych na pokładzie floty. Liczba ich wraz z wojskami,

które wyladowały wynosi 15.000 ludzi.

- Listy z Konstantynopola z d. 18. b. m. donoszą, że z wyjatkiem części kawaleryi odpłynał cały kontyngens turecki stojący dotychczas w obozie pod Bujukdere do Kerczu. Ma być pomnożony na 30.000 ludzi i wzmocniony na zawsze dwiema bateryami artyleryi angielskiej, liczbą 2000 Francuzów i 2000 regularnych wojsk angielskich. Te angielsko francuzkie wojska i 3000 z nowych legionistów będą mieć zadanie utrzymywać porządek w kontyngensie, w razie potrzeby nawet przemoca. Jenerał Beatson wyjechał do Anglii, a jeneral brygady Smith, po jenerale Shirley najblizszy w komendzie nad kawalerya kontyngensu, otrzymał naczelne dowództwo nad Baszi Bozukami. Uchwalono stanowczo, że jenerał Shirley uda sie z kawalerya także do Jenikale i że to miasto będzie główną kwatera całego kontyngensu pod dowództwem Jenerała Viviana. Adjutant jego, Sir John Stewart lezy chory w Perze.

_ Piszą z Odessy z d. 26. października: Przez kilka dni sadzono tu nawet w kołach wojskowych, że w istocie wyladowały wojska sprzymierzone niedaleko Perekopu. Wszystkie wojska liniowe, które tu stały wysłano przeciw nieprzyjacielowi. Dzisiaj watpią juz o wyladowaniu. W ostatuich dniach usiłowały 4 parostatki popłynać w górę Bogu; upłynety już 20 wiorst, gdy stojące na brzegu baterye zmusity ich do odwrotu. Ludność Mikołajewa i Chersonu obawia sie ciagle ataku nieprzyjacielskiego. Jenerala-leitnanta

Korssa usunieto ze służby.

Boniesienia z ostatniej poczty.

Paryz, 2. listopada. Jeneral Regnault de Saint-Jean d'Angely, który dla niebezpiecznej słabości powrócić musiał do Francyi, odzyskał już zdrowie i objał komendę gwardyi cesarskiej w Paryżu.

Dzienniki madryckie zapewniają, ze rząd hiszpański zamierza nadać wielki krzyż orderu Karola III. jeneralom Canrobert, Bosquet i La Marmora.

Londyn, 2. listopada. Gazeta Londyńska oglasza dekret zakazujacy bezwarunkowo wywóz salitry i innych materyalów palnych.

Turyn, 1. listopada. Minister hrabia Cavour obejmuje ministeryum robót publicznych podczas nieobecności p. Paleocapa, bioracego udział w kongresie względem przebicia cieśniny Suez, Administracya marynarki ma być odłączona od administracyi wojny. Podług dzienników tutejszych ma Jego król. Mość przedsięwziąć swą podróż do Paryża na dniu 20. b. m. w towarzystwie jeneralów Morozzo della Rocca i Dabormida, ministra Durando, pana Massimo d'Azeglio i jednego adjutanta. Także hrabia Cavour uda się na kilka dni do Paryża.

Najnowsza depesza rosyjska z teatru wojny:

Petersburg, 2. listopada. Wszystkie okręta liniowe floty nieprzyjacielskiej, która stała w pobliżu Kinburna, odpłynęły na morze. Do dnia 31. października niezaszło w Krymie nic nowego.

boladondsel handleve.

(Targ na bydlo we Lwowic.)

Lavow, 6. listop. Sped bydła rzeżnego na wczorajszym targu liczył 254 wołów, których w 11 stadach po 10 do 72 sztuk z Stryja, Dawidowa, Rozdolu, Bobrki, Szczerca, Rohalyna i Lesienic na targowice przypędzono. Z tej liczby sprzedano - jak nam donosza – na targu 235 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogacego ważyć 12 kamieni mięsa i 1 kamień łoju 168r.45k., sztuka zaś, która szacowano na 163/4 kamieni mięsa i 2 kamienie łoju, kosztowała 231r. 15k. wal. wied.

Kurs lwowski.

Marie Marie Marie State State State	gotó	wką	tow	rem
Dnia 6. listopada,	złr	kr.	4lr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	13	5	16
Dukat cesarski " "	5	17	5	20
Półimperyal zł. rosyjski " "	9	3	9	6
Rubel srebrny rosyjski " "	1	42	1	431/2
Talar pruski n	1	40	1	42
Polski kurant i pięciozłotówka . " "	1	13	1	15
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.) bez	90	15	90	40
Galicyjskie Obligacye indem >	67	50	68	15
5% Pożyczka narodowa) kuponow	78	15	79	-

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

		D	nia 6. li	stopa	da	18	55.								złr.	kr.
Instytut	kupił p	rócz	kuponów	100	po							×	m.	k.	90	24
33	przedał	77	99	100	po		1	•	•		•	•	71	30		-
	dawal	77	n Za	100		•	•	٠	•	٠	•	•	- 22	99	90	-
n	żądał		w 28	100	•	•	•	٠	٠	٠	•	•		99	90	54

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 2. listopada.	w przecięciu
Obligacye długu państwa 5% za sto 75 747/8 3/4	747/8
detto pożyczki narod 5% n 79 783/, 5/2	781/
detto z r. 1851 serya B 5%	-
detto z r. 1853 z wypłata , 5% n -	_
Obligacye długu państwa 4½% " 65%	65 ⁷ / ₈
detto detto 4 /	100
detto z r. 1850 z wypłatą . 40%	_
detto detto . 3%	-
detto detto	-
Pożyczka z losami z r. 1834 "	-
dette dette z r. 1839 "	
detto detto z r. 1854. 981/4	981/4
Obl. wied. miejskiego banku 21/30/0 —	
Obl. wied. miejskiego banku 2½,2% — Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 50% — Obl. indemn. Niż. Austr. 50% 685/8 ½, 69 69¹/4 Akcye bankowe	
detto krajów koron	683/4
Akeye bankowe	986
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 złr	_
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. 2045 20521/2	2050
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 złr	-
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr	
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zdr	-
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr	_
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr 400 405	4021/8
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr	_
Renty Como	

Wiedeński kurs wekslow.

Ditta v. Heephade.	w	brzeciécia
Amsterdam za 100 holl. złotych 941/4 95		941/22 m.
Augsburg za 100 złr. kur		114 080.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 241/2 fl. 113 1131/4		113 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont		- 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank 831/8 1/4 1/2		831/42 m.
Lipsk za 100 talarów		- 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań		1121/2 m.
Londyn za 1 funt sztrl		11-8 3 m.
Lyon za 300 franków		- 2 m.
Medyolan za 300 lire austr		- 2 m.
Marsylia za 300 franków · · ·	F.	1323/2 m.
Paryż za 300 franków		1323/2 m

Bukareszt za i złoty Para	za sto 239	w przecięciu 239 31T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para Cesarskie dukaty	-	T. S. 19 ¹ / ₂ Agio.
Dukaty al marco		

Kurs gieldy wiedeńskiej.

Dnia 3. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Dnia 3. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam $94\frac{1}{4}$. — Augsburg 114. — Frankfurt $113\frac{1}{8}$. — Hamburg $83^{1}/_{4}$. — Liwurna $112^{1}/_{2}$. — Londyn 11.8. — Medyolan $112^{5}/_{8}$. — Paryż $132^{3}/_{4}$. Obligacye długu państwa $5^{0}/_{4}7^{8}/_{8}$ — 75. Detto S. B. $5^{0}/_{6}$ 85 — 86. Detto pożyczki narod. $5^{0}/_{6}78^{5}/_{8}$ — Detto $4^{1}/_{2}0/_{6}65^{1}/_{2}$ — $65^{3}/_{4}$. Detto $4^{0}/_{6}59^{3}/_{4}$ — Detto z r. 1852 $4^{0}/_{6}$ — — Detto Glognickie $5^{0}/_{6}$ 92 $^{1}/_{8}$ — 92 $^{1}/_{8}$. Detto z r. 1854 $5^{0}/_{6}$ — — Detto $3^{0}/_{6}$ 45 $^{1}/_{4}$ — 45 $^{1}/_{2}$. Detto $2^{1}/_{2}0/_{6}$ 37 — $37^{1}/_{8}$. Detto $1^{0}/_{6}$ $14^{8}/_{4}$ — 15. Obl. indemn. Niż. Austr. $5^{0}/_{6}$ 77 — 78. Detto krajów kor. $5^{0}/_{6}$ 69 — 73. Pożyczka z r. 183^{4} 228 — 229. Detto z r. 1839 $118^{1}/_{4}$ — $118^{3}/_{8}$. Detto z 1850 $5^{0}/_{6}$ 91 — 93. Akc. bank. $2^{1}/_{2}0/_{6}$ 53 $^{1}/_{2}$ — 54 $^{1}/_{2}$. Obl. lom. wen. peżyc. r. 1850 50 $^{0}/_{9}$ 91 — 93. Akc. bank. z ujma 98^{4} — 986. Detto bez Biny — — . Akcye bankowe Oblig. bank. $2^{1}/2^{0}/0$ $53^{1}/2 - 54^{1}/2$. Obl. lom. wen. peżyc. r. $1850 \ 5^{0}/0$ 91 - 93. Akc. bank. z ujma $98^{1}/2 - 986$. Detto bez ujmy — —. Akcye bankowe now. wydania — —. Akcye banku eskomp. $88^{1}/2 - 88^{3}/4$. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda $204^{5}/8 - 204^{3}/4$. Wiéd.-Rabskie — —. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 216 - 218. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 - 218. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 - 218. Detto Edyphurgsko-Neusztadzkiej $90^{3}/4 - 91$. azynsko-Lincko-Gmundzkiej 216 – 218. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 – 20. Detto 2. wydania 25 – 30. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej $90^3/_{4}$ – 91. Detto żeglugi parowej 530 – 531. Detto 11. wydania – Detto 13. wydania 512 – 513 Prior. obl. Lloydy (w śrebrze) $5^{0}/_{0}$ 89½–90. Północn. kolei $5^{0}/_{0}$ 79 – 79½. Głognickie $5^{0}/_{0}$ 73 – 74. Obligacye Dun. żegługi par. $5^{0}/_{0}$ 79 – 80. Detto Lloyda 405 – 406. Detto młyna parowego wiedeń. $99^{1}/_{2}$ – 100. Renty Como $13^{3}/_{4}$ – 14. Esterhazego losy na 40 złr. 71 – 71½. Windischgrätza losy 25 – $25^{1}/_{4}$. Waldsteina losy 24 – $24^{1}/_{4}$. Keglevicha losy 10 – $10^{1}/_{4}$. Cesarskich ważnych dukatów Agio 19 – $19^{1}/_{4}$. sarskich ważnych dukatów Agio 19-191/4

(Kurs pienieżny na giełdzie wied. d. 3. listopada o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów steplowanych agio $19\frac{1}{8}$. Ces. dukatów obrączkowych agio $18\frac{5}{8}$. Ros. imperyały 9.11. Srebra agio $15\frac{1}{4}$ gotówką.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 6 listopada.

Obligacye długu państwa 5% 74½, 4½, 65½, 4½, 65½, 40% 59½, 40% z r. 1850 — 30% -; 2½% - Losowane obligacye 50% -; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z. r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Wegiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. 962. Akcye kolei półn. 2027½. Głognickiej kolci żelaznej. —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 527. Lloyd 400. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż. austr. Towarzystwa eskomptowego

Amsterdam 1. 2. m. -. Augsburg 114.1. 3. m. Genua - 1.2. m. Frank-2⁸/₄ 1. 2. m. Hamburg 83 1. 2. m. Liwurno - 1. 2. m. Londyn 11-5.1. furt 1123/4 l. 2. m. Hamburg 83 l. 2. m.

l. m. Medyolan 112 $^1/_3$.!. Marsylia 132. Paryż 132 $^1/_2$ Bukareszt 239 $^1/_2$. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. 18 $^5/_8$. Pożyczka z roku 1851 5 $^0/_0$ lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5 $^0/_0$ niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. 70 $^1/_3$; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 —. Pożyczka narodowa 78 $^1/_4$ 8. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 330 $^1/_2$ fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. listopada.

Hr. Peniński Adolf i Hr. Fredro Zofia, z Krakowa. – Hr. Lanckoroński z Komarna. – Hr. Potocki Stanist., z Brzeżan. – Br. Brunicki Jan, Stanisł, z Komarna. – IIr. Potocki Stanisł, z Brzeżan. – Br. Brunicki Jan, z Zaleszczyk. – PP. Stojanowicz Felix, z Wielkich Mokrzan. – Stadnicki z Stanina. — Stanina — Sta Kaziemirz, z Wankowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. listopada.

Hr. Bakowski, do Mikolajowa. - Hr. Rusingen, c. k. kapitan, do Brodów. - PP. Jaruntowski Jan, do Bursztyna. - Chmilewski Karol, do Buska. -Žurakowski Jan, do Zadorowa.

Spostrzezenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. listopada.

	Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgetne- go	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
2 g	od. zrana od. pop. od. wie.	329.14	+ 6.4° + 114° + 46°	72.7 60.4 88 3	polzachod sł.	pogoda pochmurno pogoda	

TEATE.

Dziś: Sposób poprawienia mężów

czyli

Falszywy wielki ton, komedya z niemieckiego K. Töpfer w 4 aktach.

Z Berlina piszą z końcem października: Tutejsza policya kryminalna wykryła tu oszusta, który od wielu już lat odgrywał rolę historyczną prawie we wszystkich miastach stołecznych Europy, a mianowicie w Londynie, w Paryżu, Konstantynopolu, Turynie, Frankfurcie nad Menem i w Bruxeli. Z wielką bezczelnością wciskał się on w towarzystwa ludzi najznakomitszych, i tem odwracał od siebie uwagę lub podejrzenie policyi. Powszechna gazeta augsburgska donosiła o nim dnia 7. sierpnia następującą wiadomość wyjętą z korespondencyi berlińskiej: "W tej chwili bawi w mieście naszem gość znakomity młody ksiażę Leon Armenii, przystojny męzczyzna w rysach wschodnich. Osobistość jego jest ujmująca, a historya życia jego pełna przygód rozmaitych. Książę ten pochodzi z domu Lousignan na wyspie Cypryjskiej, który za czasów wojen krzyżackich wzniósł się w potęgę, gdyż jeden z potomków tego rodu królewskiego, książę Schahan, syn Leona V. z domu Lousignan-Roupenian, ożenił się z księżniczką Pinna, córką Leona VI. króla ormiańskiego. Leon V. z Armenii postanowił ostatnią wolą księcia Leona Lousignan opiekunem syna swego Schahan'a. Lecz Leon zatrzymał koronę dla siebie, a kuzyna ożenił z jedną z córek swoich i nadał mu księztwo Korikos w małej Armenii. Odtąd przybrali też ksiąžęta ormiańscy tytuł książąt Korikos, jak o tem świadczy metryka chrztu podróżującego teraz po Europie księcia, a który jest ostatnim i jedynym już potomkiem rodu w dziejach sławnego. Rząd rosyjski zabrawszy krainy położone między Kaukazem i Araratem, wyznaczył księciu Leonowi pensyę niewielką, objawszy rządy księztwa Korikos na siebie. Księztwo to przypadło podobno już niezwrotnie, i ani Turcya ani sprzymierzone z nią macarstwa nie znajdą zapewne ważnej przyczyny do popierania tej sprawy. Być jednak może, że rząd rosyjski przychyli się do wyznaczenia stosowniejszego niż potad apanażu dla księcia, któremu dziedzictwo całe zabrano." Otoż spadkobierca tytułów i godności, o którym tu mowa zamieszkał od trzech miesiecy Berlin, i przy ulicy "Behren" na drzwiach pomieszkania wystawił herb królewski z napisem złocistym: "Książę Armenii." Domniemany ten książę ubierał się wytwornie, nosił wielki ze srebra order gwiazdzisty z czerwonym krzyżem emaliowanym, złote ostrogi, złotą szpierutę, i rad odwiedzał towarzystwa dam salonowych. Żył wprawdzie z umiarkowaniem i z oszczędnością, lecz zwiedzał często wszystkie znajdujące się tu poselstwa zagraniczne. Korespondował też bardzo częste z domniemanym swym adjutantem Amur-Chanem, bawiący na przemian to w Holandyi, to we Włoszech. Przyjaciołom i znajomym swoim pokazywał chętnie portret swój litografowany w Paryżu, na który oddany był z szeroka wstęga orderowa i wielkim orderem gwiazdzistym, tudzież z napisem: "Leon prince d' Armenie desenseur de l'Eglise d'Orient." Książę odgrywał dawniej znaczną role w Londynie, i często wspominano o nim tak w dziennikach angielskich, jak i w tutejszych. W Londynie uważano w nim reprezentanta książąt kaukazkich, i sam się nim mienił, a w teraźniejszej wojnie z Rosya podawał ministerstwu angielskiemu różne projekta traktatu. Ogłaszał też prawie we wszystkich dziennikach angielskich żarliwe proklamacye przeciw Rosyi, obwiniał rząd rosyjski o zabór królewstwa swego Armenii, a nawet o zabranie własnych jego kosztow-

ności. Wartość dóbr zabranych mu, miała wynosić do 15 milionów talarów. Taka sama proklamacyę umieściła z dziennika "Mornig Advertiser" i litografowana korespondencya wychodząca w Paryżu, a mianowie w numerze swym z 13. maja 1853. Korzystał on wówczas z usposobienia ludności angielskiej w sprawie Koszula, i chcąc zjednać sobie sympatye mieszkańców Anglii utrzymywał upornie, że go tak samo jak Koszuta prześladują policyjni ajenci rosyjscy i angielscy, że listy jego przejmują i t. p. "Times" i inne dzienniki roznosiły po świecio takie skargi i żale księcia ormiańskiego. Takiemi sposoby podchodził to on poselstwa europejskie, i wyłudzał nie raz dość znaczne fundusze pienięžne. Korespondował też prawie ze wszystkimi ministrami angielskimi i francuskimi, a nawet z monarchami. Nieprzyjemne zajście zmusiło go nareszcie do opuszczenia Londynu. Miał miłostki z niejaką panią Mitchell, żoną urzędnika angielskiego, który go do sądu zapozwał Trybunał sądowy "Queens Bench" skazał na posiedzeniu swem z 8. czerwca 1853 księcia ormiańskiego na karę pieniężna w sumie 750 funtów szterlingów, o czem dzienniki ówczesne szeroko donosiły. Sumy tej zapewne nie mógł złożyć, gdyż zaraz po tym wyroku przeniósł się do Paryża, a później do Turynu. W obu miastsch używał tych samych co i dawniej fortelów, wciskał się do najznakomitszych towarzystw, i utrzymywał związki zagraniczne. Za pomocą dzienników rozgłaszał zwykle zaraz za przybyciem swem do jakiego z miast większych o świetnym rodzie swoim i królewskiem pochodzeniu, i umiał sobie radzić w każdem położeniu. Papiery jego legitymacyjne składały się z patentów malowanych w kolory, i ułożonych w niezrozumiałym, podobno w syryjskim języku, tudzież z wielkiej liczby listów od osób dostojnych, w których go tytułowano księciem lub królewiczem. Miał zresztą ten zwyczaj, że szukał znajomości z wyższymi urzędnikami policyjnymi, i odwracał od siebie wszelkie podejrzenia. Jego układność, znajomość wielu języków, mianowicie zaś języka francuskiego, angielskiego, rosyjskiego i niemieckiego; jego ordery i znakomite koneksye ułatwiały mu rolę przybraną i omamiały policyę. Tutejszy jednak dyrektor policyi Stieber, niedał się tem uludzić, i śledził pilnie domniemanego księcia ormiańskiego Jakoż przytrzymano go od kilku juž dni, a ze śledztwa okazało się, że to właściwie żyd holenderski nazwiskiem Józef Joannis, za którym już od roku 1846 śledzono. Przybisrał on różne imiona: księcia Korikosz, księcia Armenii, udawał się też za oficera rosyjskiego nazwiskiem Korikosz, lub za oficera tatarskiego z nazwiskiem Amur-Chana. Bawił długi czas w oryencie, mianowicie w Konstantynopolu i w koloniach holenderskich (w Indyach wschodnich); znane mu są więc dokładnie stosunki, zwyczaje i po części języki oryentalne. Za młodu pobierał nauki na uniwersytecie holenderskim w Leyden. Teraz osadzone go w berlińskim domu poprawy, aż pokąd nie wyjdą na wierzch wezystkie sprawki jego życia awanturniczego, i zapewne wkrótce odbędzie się cały ten proces przed sądem właściwym.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 45. Rozmaitości.